

Etiska placeringskriterier

Påverkande placeringskriterium för mänskliga rättigheter

Kriterium

Konsumentkooperationens pensionsstiftelse ("Pensionsstiftelsen") ska genom sina placeringar aktivt påverka företag i relevanta branscher och regioner att systematiskt arbeta med grundläggande arbetsrättsliga frågor för de anställda.

Definition

Utgångspunkten i kriteriet är FN:s allmänna deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s Barnkonvention och ILO:s grundläggande konventioner på det arbetsrättsliga området. Med "aktivt påverka företag i relevanta branscher och regioner att systematiskt arbeta med grundläggande arbetsrättsliga frågor för de anställda" avses att påverka företagen att till exempel upprätta en policy, uppförandekod eller motsvarande som omfattar de grundläggande mänskliga rättigheter som beskrivs i ILO:s konventioner. Det kan också handla om att företagen ska utveckla rutiner för uppföljning av policyn och de åtgärder som de beslutat om.

Med "motsvarande" menas exempelvis kollektivavtal, kvalitetsgranskning av leverantörer och lagstiftning.

Med "relevanta branscher och regioner" avses verksamheter där det föreligger särskilt hög risk för att oegentligheter förekommer. Exempel är arbetskraftsintensiva branscher och verksamheter med lågt förädlingsvärde som opererar i låglöneländer.

Med "anställda" avses alla som bidrar med sitt arbete till företaget, d.v.s. även leverantörer och underleverantörer.

Påverkande placeringskriterium för klimat och miljö

Kriterium

Pensionsstiftelsen ska investera i företag som aktivt arbetar med att reducera sin negativa påverkan på klimatet och miljön.

Definition

Med "aktivt arbetar med att reducera sin negativa påverkan på klimatet och miljön" avses att företaget har definierat sitt klimat- och miljöarbets viktigaste mål, strategier och medel liksom organisation, samt har åtgärdslista för att kontinuerligt minska sin negativa klimat- och miljöpåverkan.

Påverkande placeringskriterium mot korruption

Kriteriet grundar sig på FN:s konvention mot korruption samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Anti-korruption är även en av principerna i FN:s Global Compact.

Kriterium

Pensionsstiftelsen ska genom sina placeringar aktivt påverka företag att systematiskt förebygga alla former av mutbrott i sina affärsrelationer.

Definitioner

"Att systematiskt förebygga" innebär att ha en strategi och handlingsplan mot korruption. Ett sådant program kan utvecklas utifrån de näringslivsprinciper som Transparency International har tagit fram.

"Alla former av mutbrott" avser både direkta och indirekta varianter. Den som gör sig skyldig till mutbrott har t.ex. tagit emot en otillbörlig belöning i sin tjänsteutövning, eller erbjudit en sådan muta.

"Affärsrelationer" avser dotterbolag, partners i joint ventures, leverantörer, agenter och andra affärspartners.

Uteslutande placeringskriterium för tobak

Kriterium

Pensionsstiftelsen ska inte investera i företag där någon andel av omsättningen härrör från produktion av tobak eller tobaksprodukter. Pensionsstiftelsen ska inte heller investera i företag där mer än 5 procent av omsättningen kommer från distribution av tobak och tobaksprodukter.

Definition

Med "produktion av tobak eller tobaksprodukter" avses ägande av tobaksplantager samt produktion av cigaretter, cigarrer, piptobak, snus, tuggtobak och andra tobaksprodukter. Pensionsstiftelsen ska göra rimliga efterforskningar för att säkerställa att inte någon andel av omsättningen härrör från produktion av tobak eller tobaksprodukter. För det fall det, trots att rimliga efterforskningar gjorts, i efterhand visar sig att en del av omsättningen härrör från produktion av tobak eller tobaksprodukter, ska avyttring övervägas.

Med "distribution av tobak eller tobaksprodukter" avses försäljning av cigaretter, cigarrer, piptobak, snus, tuggtobak och/eller andra tobaksprodukter.

Uteslutande placeringskriterium för investeringar i spel

Kriterium

Pensionsstiftelsen ska inte investera i företag där mer än 5 procent av omsättningen kommer från kommersiell spelverksamhet.

Definition

Med kommersiell spelverksamhet avses kasinon och spelklubbar. Här inräknas passagerarfartyg, hotell och restauranger samt tillverkning och återförsäljning av automater med spel eller underhållning med vinstmöjligheter samt onlinespel.

Med rapporterad årlig omsättning avses årsomsättning rapporterad i senaste årsredovisningen utgiven av moderföretaget.

Uteslutande placeringskriterium för investeringar i kontroversiella vapen

Kriterium

Pensionsstiftelsen ska inte investera i bolag med koppling till följande så kallade kontroversiella vapen:

- Biologiska och kemiska vapen

- Klustervapen
- Kärnvapen
- Personminor

Bakgrund

Pensionsstiftelsen har ett påverkande placeringskriterium för mänskliga rättigheter, grundat på FN:s deklaration om mänskliga rättigheter. Som ett led i detta investerar Pensionsstiftelsen inte i så kallade kontroversiella vapen, då dessa i hög grad skadar civila.

Definition

Med kommersiella vapen avses vapen som anges i följande konventioner:

- Icke-spridningsavtalet, 1968
- BTWC – konventionen om förbud mot biologiska- och toxinvapen (1975)
- CWC – konventionen om förbud mot kemiska vapen (1997)
- Ottawakonventionen (Minförbudsfördraget), 1999
- FN:s Konvention om klustervapen, 2008
- FN:s konvention om kärnvapenförbud, 2017

Uteslutande placeringskriterium för investeringar i pornografi

Kriterium

Pensionsstiftelsen ska inte investera i bolag som producerar pornografi.

Bakgrund

Pensionsstiftelsens styrelse har ett påverkande placeringskriterium för mänskliga rättigheter, grundat på FN:s deklaration om mänskliga rättigheter.

Produktion av pornografiskt material har kommit att förknippas med brott mot mänskliga rättigheter på grund av sitt fokus mot pornografi där män och kvinnor framställs på ett stereotypt sätt. Det finns dessutom stora risker för grova kränkningar av individer förknippade med produktionen av materialet.

Uteslutande placeringskriterium för investeringar i icke-medicinsk cannabis

Kriterium

Pensionsstiftelsen ska inte investera i företag där mer än 5 procent av omsättningen härrör från produktion av så kallad icke-medicinsk cannabis.

Bakgrund

Ett flertal FN-konventioner reglerar produktion och användning av narkotiska preparat som är beroendeframkallande och som i och med detta riskerar att leda till missbruk och/eller beroende och i sin tur skada hälsan. Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) – som ansvarar för klassificering av de narkotiska preparat som omfattas av konventionerna – är cannabis ett av de narkotiska preparat som kräver den starkaste kontrollen. Länder som följer FN:s konventioner bör därför hantera cannabis som en farlig substans. Konventionerna innebär även att ingen fritt får köpa och sälja narkotikaklassade preparat eller använda dem fritt för icke-medicinskt bruk. Vad gäller medicinskt bruk anses det däremot vara tillåtet för läkemedelsbolag att producera narkotiska preparat, som exempelvis cannabis.

Definition

Med icke-medicinsk cannabis avses narkotikaklassad cannabis producerad för rekreativ användning. Här ingår även exempelvis drycker och sötsaker som innehåller cannabis i olika former.

Med rapporterad årlig omsättning avses årsomsättning rapporterad i senaste årsredovisningen utgiven av moderföretaget.

Uteslutande placeringskriterium för investeringar i kolberoende bolag

Kriterium

Pensionsstiftelsen ska inte investera i bolag där

- 5 procent eller mer av omsättningen kommer från termiskt kol (i första hand gruvbolag)
- 30 procent eller mer av omsättningen kommer från verksamhet baserad på termiskt kol (i första hand kraftbolag)

Bakgrund

Förbränning av kol ger upphov till högre utsläpp av koldioxid per energienhet än förbränning av olja. Förbränningen leder även till utsläpp av miljö- och hälsoskadliga ämnen.

Definition

Med ”termiskt kol” avses utvinning av kol i syfte att det ska användas till förbränning. Med ”verksamhet baserad på termiskt kol” avses verksamheter där termiskt kol används i syfte att framställa energi.

Med rapporterad årlig omsättning avses årsomsättning rapporterad i senaste årsredovisningen utgiven av moderföretaget.

Uteslutande placeringskriterium för investeringar i oljesand

Kriterium

Pensionsstiftelsen ska inte investera i bolag där 10 procent eller mer av omsättningen härrör från oljesand.

Bakgrund

Oljesand har en stor negativ påverkan på klimatet och miljön – primärt vid utvinning, men även i samband med exempelvis transport.

Oljesandsutvinning är kostsamt ur miljö- och klimatperspektiv, men även ur ett människorättsperspektiv.

Definition

Med oljesand, även kallat tjärsand, avses en blandning av sand eller lera, vatten och petroleumprodukt bitumen. Med ”härrör från” avses hela värdekedjan från prospektering och produktion till raffinering, transport och marknadsföring av petroleumprodukter. Med ”företag beroende av oljesand” avses bolag som befinner sig inom denna produktionsprocess. Energibolag som använder sig av raffinerade bränslen faller inte inom denna kategori.